ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ต่อความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

The Effects of KWL Plus Learning Activities Combined with the 5W1H Questioning Technique on Thai Reading for Main Idea Ability Among Fifth Grade Students among Fifth-Grade Students

พงศ์ภัค สืบบุญ[1] สถิรพร เชาวน์ชัย[2]

Phongphak Suepbun[1] Sathiraporn Chaowachai[2]

[1]โรงเรียนบ้านหลังเขา จังหวัดพิษณุโลก

[1]Banlangkhao School, Phitsanulok Province

[2]รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

[2] Associate Profess of Education Administration, faculty of Education, Naresuan University

Corresponding Author's Email: phongphaks68@nu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ต่อความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหลังเขา จำนวนทั้งสิ้น 29 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H จำนวน 3 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 6 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญ ชนิดอัตนัย จำนวน 3 ข้อ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test Dependent)

ผลการวิจัยพบว่า 1)ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ต่อความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2)นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ KWL Plus ร่วมกับเทคนิค 5W1H อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.62 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.73

คำสำคัญ : ความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ, กิจกรรมการเรียนรู้แบบ KWL Plus, เทคนิค 5W1H

Received 23 March 2026; Revised 12 April 2026; Accepted 22 April 2026

Abstract

The purposes of this research were: 1) to compare the effects of KWL Plus learning activities combined with the 5W1H questioning technique on the main idea reading comprehension abilities of Grade 5 students before and after the intervention, and 2) to study the students' satisfaction toward the learning management of main idea reading using the KWL Plus and 5W1H techniques. The sample consisted of 29 Grade 5 students at Ban Lang Khao School during the second semester of the 2025 academic year. The research instruments included: 1) three lesson plans for the Thai language subject on main idea reading using the KWL Plus and 5W1H techniques, totaling 6 hours; 2) a subjective reading comprehension test consisting of 3 items; and 3) a satisfaction questionnaire regarding the learning management. Data were analyzed using mean, standard deviation, and t-test for dependent samples.

The results indicated that: 1)The main idea reading comprehension abilities of Grade 5 students after the KWL Plus learning activities combined with the 5W1H questioning technique were significantly higher than before the intervention at a .05 level of statistical significance. 2)The students' satisfaction toward the learning activities was at the highest level, with an average score of 4.62 (S.D. = 0.73).

Keywords: Thai Reading for Main Idea Ability, KWL Plus Learning Activities, 5W1H Technique

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ประกาศนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568–2569 (ประกาศ ณ วันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2567) โดยน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนใน 4 ด้าน ได้แก่ การมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง การมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงและมีคุณธรรม การมีงานทำหรืออาชีพ และการเป็นพลเมืองดี อันสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 แผนการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยประเด็นที่ผู้วิจัยให้ความสำคัญเป็นพิเศษ คือ การส่งเสริมการอ่านให้เป็นวิถีปฏิบัติ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการอ่านและการเขียนตั้งแต่ระดับอ่านออกเขียนได้จนถึงอ่านคล่องเขียนคล่อง และปลูกฝังนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ ภาษาไทยเป็นทักษะสำคัญที่ต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารและการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับคุณภาพ

ผู้เรียนตามสาระการอ่านในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงและจับใจความสำคัญ อธิบายความหมายของข้อความ แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น และนำความรู้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต พร้อมทั้งมีมารยาทและเห็นคุณค่าของการอ่าน โดยการอ่านจับใจความสำคัญ ถือเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในโลกยุคปัจจุบัน เนื่องจากบุคคลส่วนใหญ่รับข้อมูลข่าวสารผ่านการอ่าน ไม่ว่าจะเป็นการอ่านหนังสือพิมพ์ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต หนังสือเรียน บทความ ซึ่งล้วนเกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านจับใจความทั้งสิ้น ซึ่งที่กล่าวมาถือเป็นทักษะเชิงกลยุทธ์ที่ผู้อ่านต้องใช้การให้เหตุผลเชิงอนุมานเพื่อเข้าถึงความหมายที่แท้จริงของสาร Belouiza et al (2024) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประทีปและแววมยุรา เหมือนนิล (2567) ที่มองว่าคือการแยกแยะสาระสำคัญออกจากส่วนขยาย เพื่อนำไปสู่การสรุปประเด็นที่ถูกต้อง นอกจากนี้ ความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนยังขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ หากนักเรียนอ่านไม่เข้าใจและไม่สามารถจับใจความได้ จะเกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน มีเจตคติที่ไม่ดีต่อการอ่าน และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2549) ขณะเดียวกัน ผู้ที่อ่านอย่างสม่ำเสมอและรู้จักคิดวิเคราะห์สิ่งที่อ่าน จะสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมในทุกโอกาส ซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ซึ่งพัฒนามาจากแนวคิด KWL อันประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 K (What you know) ขั้นกิจกรรมก่อนการอ่าน ขั้นที่ 2 W (What you want to know) ขั้นกิจกรรมระหว่างการอ่าน ขั้นที่ 3 W (What you have learned) และ ขั้นที่ 4 Plus (Mapping and Summarizing) ขั้นตอนการเขียนแผนผังความคิดและการเขียนสรุปใจความสำคัญ ทั้งนี้ เทคนิค KWL Plus ได้เพิ่มเติมขั้น Plus เพื่อเสริมสร้างความลึกซึ้งของการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับมาจัดระบบ วิเคราะห์ และสังเคราะห์ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเขียนสรุป การจัดทำผังความคิด สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2566) กล่าวว่าเทคนิคนี้ช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมได้อย่างเป็นระบบ และยังช่วยแก้ปัญหาการอ่านจับใจความได้ยั่งยืน เพราะฝึกให้เด็กได้ลงมือทำ (Active Learning) ผ่านการเขียนผังความคิด จินตนา ใบกาเด็ม (2566) สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตรและนโยบายการศึกษาของประเทศ

เทคนิคการตั้งคำถามแบบ 5W1H เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ โดยใช้คำถามเป็นเครื่องมือสำคัญในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิด วิเคราะห์ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง หลักการของเทคนิคดังกล่าวประกอบด้วยคำถามพื้นฐาน 6 ประการ ได้แก่ Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อใด) Why (เพราะเหตุใด) และ How (อย่างไร) ซึ่งครอบคลุมมิติของข้อมูลอย่างรอบด้าน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้อย่างครบถ้วน และเป็นเหตุเป็นผลในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน เทคนิคดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนมีเป้าหมายในการอ่านที่ชัดเจน สามารถตั้ง

คำถาม ค้นหาคำตอบ ระบุใจความสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนมีบทบาทในการตั้งคำถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างองค์ความรู้ร่วมกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา แขมมณี (2560) ในเรื่องการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Active Learning) ผ่านการสืบค้นและตอบคำถามจากสิ่งที่อ่าน นอกจากนี้ยังเป็นกระบวนการระบุลักษณะหรือองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งการใช้คำถามเป็นเครื่องมือกระตุ้นจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถจำแนกแยกแยะข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ ช่วยสนับสนุนการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนผ่านการจัดระบบความคิดได้เป็นอย่างดี

จากการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหลังเขา ผู้วิจัยพบว่า ผลจากการนำเครื่องมือคัดกรองความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนบ้านหลังเขา พบว่า ปีการศึกษา 2567 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านออกเสียงอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 10 คน และผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านรู้เรื่อง ซึ่งเป็นมาตรฐานและตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ อยู่ในระดับดีมาก 5 คน ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับต่ำ เมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียนทั้งหมดจำนวน 29 คน แสดงให้เห็นว่า นักเรียนสามารถอ่านได้ แต่ไม่สามารถอ่านจับใจความได้ นักเรียนส่วนใหญ่สามารถเล่าเรื่องและโต้ตอบเมื่อครูถามได้ แต่ไม่สามารถอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องได้ เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจเรื่องราว รายงานผลการคัดกรองความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านหลังเขา (2567) สอดคล้องกับพระมหาแมนมิตร อาจหาญ (2559) กล่าวว่าปัญหาการอ่านจับใจความที่พบในตัวผู้เรียนในหลายระดับชั้น คือการอ่านแล้วจับใจความไม่ได้ ขาดสมาธิในการอ่าน ไม่สามารถแยก ประเด็นหลักประเด็นรองจากกันได้ จากสภาพปัญหาดังกล่าว ย่อมส่งผลต่อความสามารถในการสรุปบทเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษารูปแบบ เทคนิค และวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้และพัฒนาทักษะการอ่าน พบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับ เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ถือเป็นเทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เนื่องจากเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ใช้ทักษะการอ่าน ทักษะการคิดอย่างรู้ตัว สามารถตีความ วิเคราะห์ และวิจารณ์จากเรื่องที่อ่านอย่างเป็นขั้นตอน สามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดการกับสาระความรู้ใหม่ตามความเข้าใจของตนเอง โดยการใช้แผนผัง มโนทัศน์หรือแผนผังความคิด และเขียนสรุปเรื่องที่อ่านจากแผนผัง รวมถึงการมีส่วนร่วมในการตั้งคำถามที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดแนวคิดในการอ่าน และสามารถค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเอง อันเป็นการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญอย่างยั่งยืน ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับ เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหลังเขา เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญที่สูงขึ้น และผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์สูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ต่อความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน

2. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค KWL PLUS ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

1.1 ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 29 คน โรงเรียนบ้านหลังเขา ตำบลหนองกะท้าว อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 29 คน โรงเรียนบ้านหลังเขา ตำบลหนองกะท้าว อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H จำนวน 3 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 6 ชั่วโมง โดยผู้ศึกษาได้นำให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า ทุกแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51 – 4.50 สามารถนำไปใช้ได้ โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงชื่อแผนการจัดการเรียนรู้และจำนวนชั่วโมง

ที่	ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
1	แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง มานะเด็กดี ศรีป.5	2
2	แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง แบ่งกันปันสุข	2
3	แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง หนองบัวลำภู อู้หูสวยจัง	2
	รวม	**6**

2.2 แบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญ ชนิดอัตนัย จำนวน 3 ข้อ หาคุณภาพโดยการหาค่า IOC โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่า มีค่า IOC รายข้ออยู่ในช่วง 0.67-1.00 สามารถนำไปใช้ได้

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ หาคุณภาพโดยการหาค่า IOC ซึ่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามของความพึงพอใจ ตรวจแบบประเมิน มีค่า IOC รายข้ออยู่ในช่วง 0.67-1.00 สามารถนำไปใช้ได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ต่อความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 นำหนังสือจาก สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขออนุญาตศึกษาและเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหลังเขา อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ที่กำลังศึกษาภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568

3.2 สร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัยทั้ง 3 ชนิด

3.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H จำนวน 3 แผน ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.4 นักเรียนทำการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญ ชนิดอัตนัย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 3 ข้อ

3.5 นักเรียนทำการประเมินความพึงพอใจที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์แบบวัดความสามารถ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยการคำนวณค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Samples

4.2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนจากแบบทดสอบ การอ่านจับใจความสำคัญ แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	คิดเป็นร้อยละ	S.D.	t	df	Sig. (2-tailed)
ก่อนเรียน	29	15	8.03	53.56	2.16	15.410*	28	.000
หลังเรียน	29	15	11.66	77.70	1.89			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบแบบทดสอบ จากผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหลังเขา จำนวน 29 คน โดยแบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญ ชนิดอัตนัย เขียนคำตอบ จำนวน 3 ข้อ คะแนนเต็ม 15 คะแนน พบว่า ผลการทดสอบก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.16 ผลการทดสอบหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.89 ผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหลังเขา จำนวน 29 คน มีค่าที (t-test Dependent) เท่ากับ 15.41 ค่า sig. เท่ากับ .000 แสดงว่า ผลคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การวัดพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ KWL PLUS ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ

รายการ	$\bar{x}$	S. D	ระดับความพึงพอใจ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
1. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมเป็นลำดับต่อเนื่อง ไม่ซับซ้อน	4.43	0.99	มาก
2. กระตุ้นให้นักเรียนคิด และแสดงความคิดเห็นของตนเอง	4.59	0.78	มากที่สุด
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนตั้งคำถาม และค้นหาสิ่งที่อยากรู้	4.41	0.98	มาก
4. ส่งเสริมทักษะการเขียนและยังช่วยพัฒนาทักษะการคิดไปพร้อมๆกัน	4.45	0.89	มาก
เฉลี่ยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.47	0.91	มาก

รายการ	$\bar{x}$	S. D	ระดับความพึงพอใจ
ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้			
5. นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็นระหว่างเพื่อน	4.73	0.62	มากที่สุด
6. นักเรียนมีความสุขในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	4.84	0.42	มากที่สุด
7. ช่วยให้นักเรียนกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้	4.68	0.70	มากที่สุด
8. ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียน	4.39	1.00	มาก
เฉลี่ยด้านบรรยากาศในการเรียนรู้	4.66	0.69	มากที่สุด
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ			
9. ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น	4.80	0.50	มากที่สุด
10. ช่วยพัฒนาทักษะการเขียน และการคิดอย่างมีระบบ	4.50	0.89	มาก
11. การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus ร่วมกับการตั้งคำถาม 5W1H ทำให้เข้าใจเนื้อหาเรื่องที่เรียนได้ดีขึ้น	4.86	0.40	มากที่สุด
12. เป็นกิจกรรมที่นักเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.70	0.62	มากที่สุด
เฉลี่ยด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.72	0.60	มากที่สุด
เฉลี่ยโดยรวม	**4.62**	**0.73**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 3 พบว่า การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H จำนวน 29 คน พบว่าโดยรวมนักเรียนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าความคิดเห็นเฉลี่ย 4.62 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นได้ว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H

อภิปรายผล

ผู้ศึกษาได้อภิปรายผลการศึกษาตามประเด็นดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 K

(What you know) ขั้นกิจกรรมก่อนการอ่าน ขั้นที่ 2 W (What you want to know) ขั้นกิจกรรมระหว่างการอ่าน ขั้นที่ 3 W (What you have learned) และ ขั้นที่ 4 PLUS (Mapping and Summarizing) ขั้นตอนการเขียนแผนผังความคิด และการเขียนสรุปใจความสำคัญ ทั้งนี้เทคนิค KWL Plus ได้เพิ่มเติมขั้น Plus เพื่อเสริมสร้างความลึกซึ้งของการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับมาจัดระบบ วิเคราะห์ และสังเคราะห์ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเขียนสรุป การจัดทำผังความคิด สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2566) กล่าวว่าเทคนิคนี้ช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมได้อย่างเป็นระบบ และยังช่วยแก้ปัญหาการอ่านจับใจความได้ยั่งยืน เพราะฝึกให้เด็กได้ลงมือทำ (Active Learning) ผ่านการเขียนผังความคิด และนำเทคนิคการตั้งคำถามแบบ 5W1H มาร่วม ซึ่งเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ โดยใช้คำถามเป็นเครื่องมือสำคัญในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง หลักการของเทคนิคดังกล่าวประกอบด้วยคำถามพื้นฐาน 6 ประการ ได้แก่ Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อใด) Why (เพราะเหตุใด) และ How (อย่างไร) ซึ่งครอบคลุมมิติของข้อมูลอย่างรอบด้าน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้อย่างครบถ้วน และเป็นเหตุเป็นผล ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิราพร คงสุดี (2567) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามเทคนิค KWL Plus สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโพนแท่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ทั้งหมด 14 คน มีคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของกรกัญญา ราชพลสิทธิ์, จีรวัฒน์ นาคสง่า และแพรพลอย รอดพันธ์ (2567) ได้ทำวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียน โดยใช้เทคนิค 5W1H ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 5W1H หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบ KWL Plus ร่วมกับเทคนิค 5W1H อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus เน้นทักษะกระบวนการอ่าน ทักษะการคิดอย่างรู้ตัว การนำประสบการณ์เดิมของผู้เรียนมาช่วยในการตีความเนื้อเรื่อง การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการตั้งคำถาม และเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจดีขึ้น โดยพิจารณาใคร่ครวญถึงสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้ไปแล้ว โดยใช้ภาษาของตนเองการสรุปความนั้นผู้เรียนต้องตรวจสอบข้อมูลจากบทอ่านทั้งหมด แยกประเด็นสำคัญออกมาสังเคราะห์และสร้างบทอ่านขึ้นมาใหม่ โดยใช้สำนวนภาษาของตนเอง ซึ่งต้องเชื่อมโยงกันอย่างมีเหตุมีผลเข้าใจง่าย และสามารถใช้เป็นตัวแทนของบทอ่านได้ การสรุปความเป็นการรวบรัดข้อมูลให้เห็นใจความสำคัญในบทอ่าน การเขียนสรุปความช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านภาษา การสื่อสาร อีกทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนอ่านอย่างมีวิจารณญาณและช่วยให้การเรียนโดยทั่วไปดีขึ้นด้วย สอดคล้องกับ ทิศนา แขมมณี (2566) ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัว (Active Learning)

ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา และสังคม โดยเฉพาะในขั้นตอนการสรุปความและทำผังมโนทัศน์ (Plus) ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนจัดระบบความรู้และสร้างความหมายด้วยตนเอง (Constructing Knowledge) ตามเป้าหมายของศาสตร์การสอนสมัยใหม่ และในขณะเดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการ (2565) ให้แนวคิดของนักวิชาการแสดงให้เห็นว่าการอ่านจับใจความสำคัญที่เป็นพื้นฐานและเป็น จุดเริ่มต้นของการอ่านหนังสือ แม้การอ่านจับใจความสำคัญจะมีความยากง่ายตามประเภทของเรื่องที่อ่านแต่ผู้อ่านก็ควรฝึกฝนตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการของการอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อให้ผู้อ่านได้รับสาระความรู้จากเรื่องที่อย่างแท้จริง ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กำหนดไว้ในสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระวิชาภาษาไทย ในสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรกัญญา ราชพลสิทธิ์, จีรวัฒน์ นาคสง่า และแพรพลอย รอดพันธ์ (2567) ได้ทำวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียน โดยใช้เทคนิค 5W1H ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค 5W1H อยู่ในระดับมากที่สุด เพราะการที่ครูผู้สอนนำเทคนิคการตั้งคำถาม ซึ่งประกอบด้วย Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) How (อย่างไร) เข้ามาร่วมใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเป็นตัวชี้นำในวัตถุประสงค์ การถามนักเรียนเพื่อหาคำตอบตามที่สอดคล้องกับความต้องการที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับ กานต์พิชชา มะโน (2563) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อการศึกษาร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ KWL PLUS วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนด้านเนื้อหา ด้านสื่อแอปพลิเคชัน และด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีคุณภาพโดยรวม ระดับดี เพราะเป็นการสอนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนนำเอาประสบการณ์เดิมมาช่วยในการตีความเนื้อเรื่องที่อ่าน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตั้งคำถาม ทำให้ผู้เรียนมีจุดประสงค์ในการอ่าน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนในกลุ่มได้อย่างอิสระ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H เน้นการชี้นำในการถามนักเรียนเพื่อหาคำตอบตามที่สอดคล้องกับความต้องการที่กำหนดไว้ อย่างมีระบบระเบียบเป็นขั้นตอน และเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะตามวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรศึกษาผลของการใช้รูปแบบ KWL Plus ร่วมกับเทคนิค 5W1H กับนักเรียนในระดับชั้นอื่นหรือบริบทโรงเรียนที่แตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัย

2. ควรศึกษาตัวแปรอื่น เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความสำคัญ การคิดวิเคราะห์ การเขียน หรือการสื่อสาร เพื่อขยายองค์ความรู้ให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

3. ควรใช้รูปแบบการวิจัยรูปแบบอื่น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษา ออกแบบและเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ KWL Plus ร่วมกับเทคนิค 5W1H พัฒนาความสามารถด้านอื่น ๆ ของนักเรียนต่อไป

2. ควรศึกษาการจัดการเรียนรู้เทคนิค KWL Plus และเทคนิคการตอบคำถาม 5W1H ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ เพื่อให้มีความแปลกใหม่ เกิดความหลากหลายในการพัฒนาทักษะของผู้เรียน เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบปัญหาเป็นฐาน เกมการศึกษา ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กรกัญญา ราชพลสิทธิ์, จีรวัฒน์ นาคสง่า และ แพรพลอย รอดพันธ์. (2567). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิค 5W1H. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 9(2), 1144-1154.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กานต์พิชชา มะโน. (2566). *การพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อการศึกษาร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ KWL PLUS วิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จินตนา ใบกาเด็ม. (2566). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา. *วารสารนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้, 6(1), 88-102.*

จิราพร คงสุดี. (2567). การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามเทคนิค KWL PLUS สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.*วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา* มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม,11(1), 765-778.

ประทีป เหมือนนิล และ แววมยุรา เหมือนนิล. (2567). *การอ่านและการเขียนเชิงวิเคราะห์: กลยุทธ์การสกัดแก่นสาระสำคัญในยุคข้อมูลข่าวสาร*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ทิศนา แขมมณี. (2560). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 21). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภาพร เหล่ารอด. (2566). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. *วารสารวิชาการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้*, 3(2), 45-60.

สิริยากร กระออมแก้ว และ กาญจนา วิชญาปกรณ์. (2567). การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H. *พิฆเนศวร์สาร*, 20(2), 20-37.